

חגיגה יד. (שורה 16) עד טו. (שורה 6)

ביאורים

נתעברה באמבטי: סוגיה זו היא בסיס להיתר של הפרייה מלאכותית. הרב שטיינזלץ, במאמרו 'על בעיות מוזרות ורחוקות' (התלמוד לכל, עמ' 168-171), מראה מסוגייה זו איך אפילו שאלות בגמרא הנראות רחוקות ולא מציאותיות ובעלות 'דמיון פרוע', משמשות להכרעות הלכתיות מעשיות. (כמובן שלא כל שאלה רחוקה משמשת בהכרח להכרעה מעשית - תפקידן המקוריות של שאלות אלו הן כדרך לבחון את אופיו של הדין, אלא שלא אחת שאלות מחודדות אלו שנראות כלא מציאותיות עוזרות לנו ללמוד על טיבו של הדין ולעיתים מזומנות אף לפתור בעיות הלכתיות מורכבות מאוד)

תפקיד שני הכסאות שאצל הקב"ה:

ר' עקיבא (לפני שחזר בו): אחד לקב"ה ואחד לדוד המלך.

ריה"ג (ור"ע לאחר שחזר בו): אחד לדין ואחד לצדקה.

ראב"ע: אחד לשיבת הגוף, ואחד להנחת הרגליים.

אופן התגלותו של הקב"ה

כשהוא יושב בישיבה: כזקן ששערו לבן.

כשהוא יוצא למלחמה: כצעיר ששערו שחור.

ישעיהו קילל את ישראל:

שיסורו מהם כל סוגי החכמים האפשריים,

שיסורו מהם נביא ומלך,

שאנשים פורקי עול יהיו שרים,

שאנשים פחותים וללא יחוס ישלטו בהם,

ולא נתקררה דעתו עד שקילל שאנשים פורקי עול יתגאו ויזלזלו באנשים שמלאים במצוות.

האם היו אנשים אמינים בזמן חורבן ירושלים?

בענייני תורה: כן. [וכאשר שאלו אותם אם יודעים תורה, לא שיקרו]

בענייני משא ומתן: לא. ["שוטטו בחוצות ירושלים... אם יש עושה משפט מבקש אמונה"]

אילו היו אנשים ישרים כמו"מ -

ה' לא היה מחריב את ירושלים!!!

ר' אלעזר בן ערך:

• דרש במעשה מרכבה לפני ר' יוחנן בן זכאי.

• ר' יוחנן בן זכאי נשקו על ראשו ובירכו.

ר' יהושע:

• דרש במעשה מרכבה בנוכחות ר' יוסי הכהן.

• ר' יוחנן בן זכאי בירך אותם כשמע זאת.

וירדה אש מהשמים ודלקה בכל האילנות שבשדה ואמרו האילנות שירה.

ולמרות שהיה קיץ, נתקשרו השמים בעבים ונראתה הקשת בענן, ומלאכי השרת התקבצו לשמוע.

תשובותיו של בן זומא

• אסור לסרס גם בעל חיים שלא כשר לקרבן.

• בתולה מעוברת מותרת לכהן גדול, ולא חוששים שמא נבעלה ונשארה בתולה, אלא סביר יותר שהתעברה מש"ז שהיתה באמבטי.

ארבעה נכנסו לפרדס (עסקו בסתרי תורה):

• בן עזאי - הציץ בשכינה ומת.

• בן זומא - הציץ בשכינה ונטרפה דעתו.

• אחר - יצא לתרבות רעה.

• ר' עקיבא - יצא בשלום.